

ПОЛІТИКА

«Продати непотрібний «літній» дизель». Справжня суть паливної угоди між Трампом і Путіним та кому вона вигідна

Олексій Александров «Настоящее время»

14 жовтня 2026, 13:00

Ціни на дизель у Каліфорнії, США, 28 вересня 2026 року,

Слухати 11 хв.

Угода, яку деякі експерти охрестили «подарунком Путіну», шокувала Київ і Брюссель. Президент США Дональд Трамп днями домовився з Кремлем про постачання мільйонів тонн дизелю. Каже: все заради зниження ціни для американців.

В Україні ж наголошують: це додаткові гроші на війну. Тому в Європі пообіцяли не послаблювати тиск на Москву. А дехто навіть сподівається, що російське пальне до США не доїде.

Чому Вашингтон пішов на цей крок і чим обернеться скасування санкцій проти російських НПЗ?

Наприкінці минулого тижня президент США **Дональд Трамп** після телефонної розмови з Путіним несподівано оголосив про «дизельну угоду» США з Росією. 9 жовтня Трамп написав у своїй соцмережі Truth Social, що Росія поставить на світовий ринок спочатку 300 тисяч тонн дизельного пального, потім ще 500 тисяч тонн протягом листопада і ще один мільйон після цього. Ще три мільйони тонн Росія має поставити, за словами Трампа, пізніше, залежно від стану російських нафтопереробних заводів.

Усе це, як написав Трамп, робиться задля зниження цін на дизель для американців.

Мінфін США одразу після допису Трампа призупинив дію американських санкцій проти російського дизельного пального. Росія також зняла обмеження на експорт дизельного пального, які діяли багато місяців на тлі українських ударів по російських НПЗ. За розрахунками Reuters, опублікованими 15 вересня, три з шести найбільших виробників дизелю через ці удари суттєво скоротили або повністю зупинили виробництво.

Кремль після розмови **Володимира Путіна** з Дональдом Трампом опублікував заяву російського президента: «Російська сторона підтвердила свою готовність постачати нафту й нафтопродукти на американський та світовий ринки. Переконалий, що це позитивно позначиться на всій глобальній економіці».

«Дизельна угода» має як економічний, так і політичний аспект. З одного боку, вона дасть Кремлю спосіб заробити гроші на продовження війни в Україні. З іншого – стала ще одним способом тиснути на Україну та обмежити удари українських дронів по російських НПЗ: одночасно з оголошенням про угоду США пригрозили Україні припиненням передачі Києву розвідданих, якщо Сили оборони України не перестануть бити по російських заводах: про це, посилаючись на українських посадовців, повідомляють Deutsche Welle та Financial Times. З третього – угода продемонструвала хороші відносини Путіна й Трампа, на противагу відносинам Росії та Європи.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Зеленський: США попередили про можливе припинення обміну розвідданими з Україною

Доктор економічних наук **Ігор Ліпсіц** у прямому етері телевізійної та онлайн-мережі [«Настоящее время»](#) (створена Радіо Свобода для російськомовної аудиторії) прокоментував економічний аспект «дизельної угоди» Трампа й Путіна.

Російський економіст Ігор Ліпсіц

За його словами, хоча йдеться про постачання сотень тисяч тонн дизельного пального, у масштабах економіки США постачання з Росії складе відносно невелику частку. Стверджувати, що постачання з РФ реально знизять ціни на паливе в США, за його словами, навряд чи можливо.

«**Це мізерна величина**, яку обговорювати складно: американські експерти з паливного ринку кажуть, що це приблизно 1/730 річного споживання США. Цифра мізерна», – вважає Ігор Ліпсіц.

За словами економіста, «угода» щодо дизелю дійсно потрібна Трампу, щоб виправити ситуацію зі зростанням цін на дизельне паливе в США в найближчі тижні, напередодні проміжних виборів до Конгресу в листопаді. Але її ефект більше піарівський, ніж реальний: поки що цінова реакція американського ринку виявилася «дуже слабкою». Ліпсіц зазначає, що на 3% знизилася ціна на пічне

паливо, на основі якого потім формувалася ціна на дизельне, «та ще й танкери з Росії не прийшли, і чи прийдуть взагалі – невідомо».

Економіст вважає, що влада Росії вирішила продати в США запаси «літнього» дизелю (вони відрізняються за температурою застигання та парафінізації: «літнє» пальне густіє вже за температури нижче нуля, тоді як «зимове» можна використовувати за температури до -20 °C і нижче). У США клімат м'якший за російський, і майже у всіх районах, окрім північних, «літній» дизель можна використовувати навіть узимку – на відміну від Росії. «Літнього дизелю» в Росії дійсно утворився надлишок:

«З одного боку, в Росії скоротилося споживання дизелю: закінчилося збирання врожаю в сільському господарстві, там трішки вивільнилося дизелю. З іншого боку, в Росії зараз виникла деяка надлишкова кількість «літнього» дизельного пального: його надлишок становить приблизно мільйон тонн. Його діти нікуди, оскільки експорту нафтопродуктів (через санкції) поки немає, а країна «літнє» не хоче, – пояснює Ліпсіц те, звідки взялося «непотрібне» Кремлю пальне. – Але при цьому в Росії зараз уже є дефіцит «зимового» пального, яке зараз потрібно терміново постачати в північні райони. Мабуть, «літній» дизель хочуть скинути в США, щоб кудись його діти, аби отримати хоч якісь доходи для російської нафтової галузі. Ось вам і вся картина. Великого обсягу немає, але десь до мільйона тонн є».

Ліпсіц не схильний порівнювати доходи Росії від майбутнього продажу дизелю США з доходами від продажу Європі скрапленого природного газу (СПГ), які до війни значною мірою формували бюджет РФ. Раніше стало відомо, що Європа заплатила близько 7,88 мільярда євро за скраплений природний газ (СПГ) з російського арктичного проєкту «Ямал» у перші дев'ять місяців 2026 року, незважаючи на зусилля Брюсселя щодо поступової відмови від газу з Росії. Про це повідомляє [Euronews](#) із посиланням на ініціативну групу [Urgewald](#).

Активісти і представники ЗМІ біля відкритого білборда з написом «Європо, припини фінансування війни Путіна. Припиніть купувати викопне паливо, завершіть війну» біля Європейського парламенту в Брюсселі, Бельгія, 27 вересня 2022 року

«Вираз: «Росія отримала гроші за СПГ» – неправильний. Я маю пояснити, що отримали компанії, які видобувають і виробляють скраплений газ на території Росії. Російський бюджет від цього не отримує нічого, тому що це приватний проєкт, який отримав свого часу тривалі податкові пільги. Отримують іноземні компанії, які вклалися інвестиціями в цей проєкт російської компанії. Але **це гроші, що не йдуть у бюджет війни**. Наче видобули в Росії, але Росія від цього не виграє. А якщо отримується дохід від експорту дизелю, то з цього доходу сплачуються податки нафтовими компаніями безпосередньо до бюджету Росії. Тож різниця доволі помітна, навіть із фінансової точки зору», – підкреслює Ліпсіц.

На думку економіста, вивезення дизелю на експорт ніяк не вплине на зростання ціни на внутрішньому ринку Росії: «Росія – країна, орієнтована на експорт. Дуже багато галузей російської економіки мають потужності виробництва, надлишкові щодо внутрішніх потреб. З дизелем саме так. Дизелю більш ніж половину завжди вивозили за кордон, тому що в Росії немає такої кількості дизельного автомобільного транспорту, і в Росії немає такої кількості суден, для яких потрібен судновий дизель. Тому половину завжди вивозили. Але атаки на НПЗ, схоже, цю половину вибили. Тому виникла криза, коли не лише бензин заборонили вивозити, а й дизельне пальне».

«Але зараз картина така, що на внутрішній ринок це вже не вплине. Армія забезпечена, у сільському господарстві потреби скорочені, тому що завершилося збирання врожаю, його тепер діти нікуди. Тому на дуже великому стрибку цін униз ми бачити цього, швидше за все, не зможемо. Цього стрибка, швидше за все, не станеться», – впевнений експерт.

Політичний ефект «дизельної угоди» виявився набагато гучнішим за економічний.

Київ сприйняв її вкрай негативно. Про угоду було оголошено в ніч проти 10 жовтня в Маямі, коли в США тривав новий раунд переговорів між спецпосланцями Трампа **Джаредом Кушнером** та **Стівом Віткоффом** із представниками України, європейських країн та НАТО про війну Росії проти України. Після новин про «дизельну угоду» переговори України та США завершилися достроково.

Джаред Кушнер, зять президента США Дональда Трампа, спецпредставник США Стів Віткофф і представник президента Росії Кирило Дмитрієв очікують на початок зустрічі з президентом РФ Володимиром Путіним у Кремлі, 5 вересня 2026 року

Президент України **Володимир Зеленський** після оголошення про «дизельну угоду» зідзвонився з лідерами країн ЄС: прем'єрами Великої Британії та Норвегії, президентами Фінляндії та Франції.

«В момент, коли ми говоримо про мир, Америка дає можливість Росії експортувати дизель. Це, не знаю, мільйони, мільярди. Це додаткові гроші на цю війну, це додаткові гроші на страждання, проти нас, безумовно. Це підживлює тільки Путіна і дає йому можливість воювати тільки більше... Ці гроші йдуть на війну проти людей, проти України, проти всіх нас. Я вважаю, що нашу команду використовують просто як ширму, і це точно нечесно, це точно не по-партнерськи, і це, на мій погляд, слабе рішення, на жаль, слабе рішення сильних партнерів», – заявив Зеленський.

[ЗАВАНТАЖИТИ](#) ✓

«Російські удари за два дні забрали життя понад 80 цивільних жителів України. <...> Призупинення санкцій щодо російського дизельного пального забезпечить Москві додаткові доходи для ведення війни. Зараз не час послаблювати тиск на Росію, і Європа цього не зробить. У понеділок міністри закордонних справ ЄС мають намір затвердити найбільший від початку війни пакет санкцій, спрямованих проти російської військової машини», – [написала](#) 10 жовтня в соцмережі X верховна представниця Євросоюзу **Кая Каллас**, підтримавши Україну.

12 жовтня міністри закордонних справ Євросоюзу [затвердили](#) новий пакет санкцій проти Росії, який стосується майже 1600 фізичних та юридичних осіб і спрямований проти російського військово-промислового комплексу.

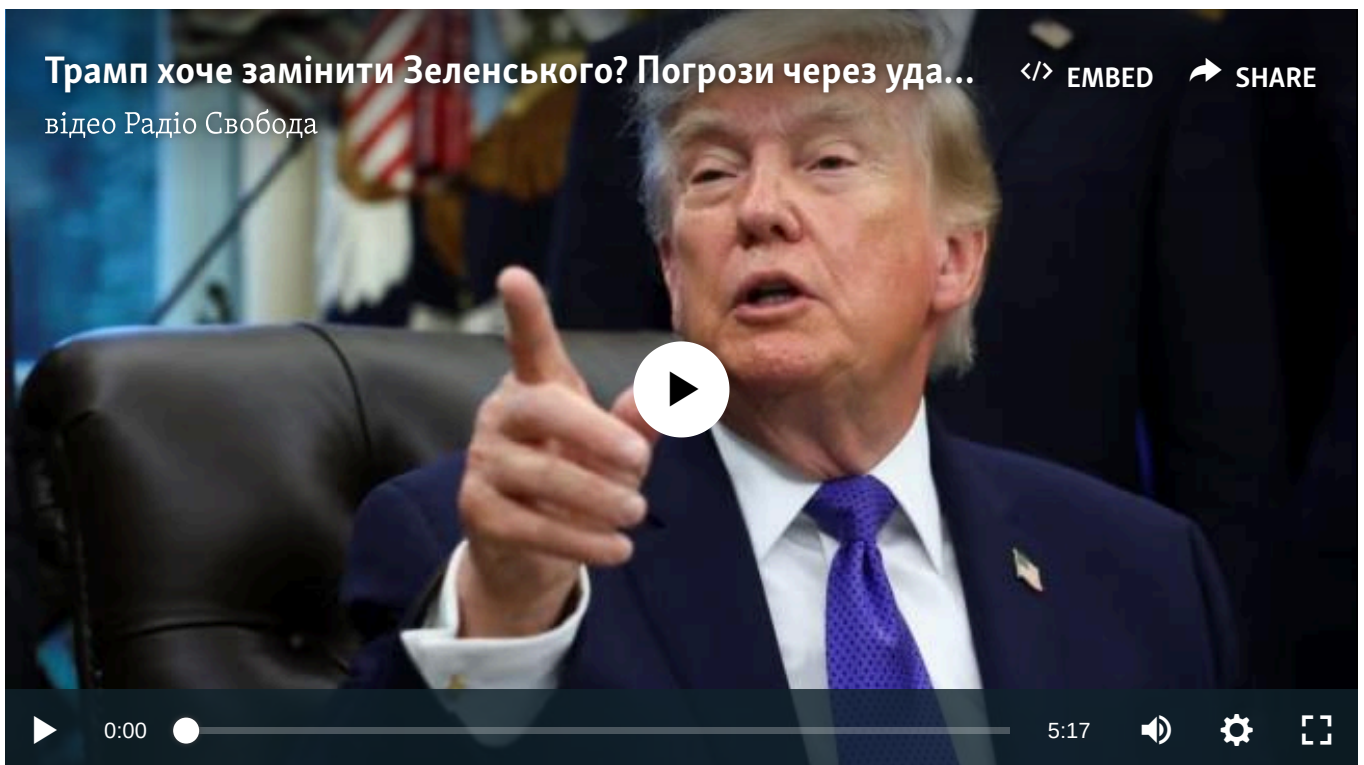
Частина експертів назвала угоду «подарунком Трампа Путіну» на день його народження 7 жовтня.

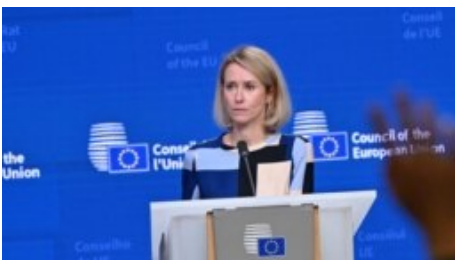
ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Подарунок Путіну». У Прилуках загинули цілі родини. Наслідки ударів Росії (фото)

«Подвійні стандарти обурливі. Чому Путіну дозволено руйнувати українську енергетичну інфраструктуру, а також вбивати незліченну кількість цивільних жителів, а українцям заборонено відповідати? Сумніваюся, що у Путіна є дизельне пальне для відправки до США, але якщо він спробує провезти його через Ла-Манш, сподіваюся, його перехопить британський військово-морський флот», – [заявив](#) про угоду колишній прем'єр-міністр Великої Британії **Борис Джонсон**.

↓ ЗАВАНТАЖИТИ ✓

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

ЄС готує нові обмеження для російських дипломатів, туристів і військових – Каллас

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

У ЄС затвердили новий пакет санкцій проти Росії – понад половина позицій пов'язана з виробництвом балістики

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Каллас після рішення Трампа: не час послаблювати тиск на Росію, і Європа цього не робитиме

Україна

Світ

Політика

Війна